

Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG

2018, 21(2), 73-75

BIOGRAM: PROFESOR ZBIGNIEW TAYLOR

Biogram: Professor Zbigniew Taylor

Ariel Ciechański

Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyckiego PAN, Twarda 51/55, 00-818 Warszawa
e-mail: ariel@twarda.pan.pl

Cytacja:

Ciechański A., 2018, Biogram: Profesor Zbigniew Taylor, *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 21(2), 73–75.

Profesor zwyczajny doktor habilitowany Zbigniew Taylor urodził się 31 marca 1946 r. w Poznaniu. W tym mieście podjął studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, gdzie 5 czerwca 1970 r. uzyskał tytuł magistra geografii w zakresie geografii regionalnej. Następnie w latach 1970-73 był słuchaczem stacjonarnych studiów doktoranckich w Wyższej Szkole Ekonomicznej (obecny Uniwersytet Ekonomiczny) w Poznaniu w zakresie gospodarki przestrzennej. Na podstawie obrony pracy doktorskiej zatytułowanej *Dostępność miejskiego systemu transportowego na przykładzie Poznania*, której promotorem był prof. Ryszard Domański, Rada Wydziału Handlowo-Towaroznawczego AE w Poznaniu, nadała 25 lutego 1975 r. Z. Taylorowi tytuł doktora nauk ekonomicznych.

Zainteresowania naukowe Z. Taylora skupiają się przede wszystkim wokół szeroko pojętej przestrzennej problematyki transportu, zwłaszcza codziennej ruchliwości ludności, rozwoju i transformacji systemów transportowych, polskiej polityki transportowej, transportu w turystyce i rekreacji oraz bezpośrednich inwestycji zagranicznych w polskim transporcie. Z tą

tematyką pośrednio łączy się inny nurt zainteresowań Profesora – geografia usług, w tym w szczególności problematyka dostępności usług. Inne zagadnienia wchodzące w pole badawcze Z. Taylora to elementy geografii społecznej, teoria i metodologia współczesnej geografii społeczno-ekonomicznej oraz gospodarka przestrzenna.

Na zakończenie wielkopolskiego etapu swojej kariery, w 1975 r. Z. Taylor rozpoczął pracę w Instytucie Środowiskowych Podstaw Turystyki i Rekreacji poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego. Nowy etap w karierze naukowej Profesora stanowiło podjęcie w 1976 r. pracy w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyckiego PAN w Warszawie, gdzie pracuje do dziś. Z tą jednostką badawczą związane były dwa kolejne szczeble jego awansu naukowego. To tutaj na podstawie rozprawy zatytułowanej *Przestrzenna dostępność miejsc zatrudnienia, kształcenia i usług a codzienna ruchliwość ludności wiejskiej* Z. Taylor uzyskał 15 marca 2000 r. tytuł doktora habilitowanego nauk o Ziemi w zakresie geografii – geografii ekonomicznej, a 25 września 2009 r. otrzymał nominację na profesora nauk o Ziemi

i powierzono mu w macierzystym instytucie stanowisko profesora, a od 2010 r. stanowisko profesora zwyczajnego.

W ramach rozwoju naukowego i doskonalenia umiejętności Z. Taylor odbył także liczne zagraniczne staże naukowe – w 1977 r. w Hochschule für Verkehrswesen „Friedrich List” w Dreźnie (cztery tygodnie), a w latach 1978-79 gościł 12 miesięcy w Department of Geography, London School of Economics and Political Science.

Współpracę międzynarodową kontynuował także w późniejszym okresie. W 1982 r. odbył on trzytygodniowy staż badawczy w Szwecji. W 1995 r. gościł go natomiast Department of Geography, Queen Mary and Westfield College w Londynie. W 2000 r. przebywał również w Japonii. Na zaproszenie Stowarzyszenia Geografów Japońskich brał udział z referatem w jego 57. Kongresie tej organizacji w Tokio. Wystąpił wtedy także z referatem w World Distribution Map Center w Gifu. W latach 2000-01 współpracował również z brytyjskim University of Manchester przy realizacji trwającego 1,5 roku międzynarodowego projektu North European Trade Axis (NETA) Project, w którym pełnił rolę koordynatora.

Z. Taylor uczestniczył ponadto wielokrotnie w wymianie bezdewizowej. Dzięki niej przebywał w Irlandii – m.in. w Trinity College Dublin i Royal Irish Academy (2001 i 2005) oraz University College Dublin (2007), a także w Wielkiej Brytanii goszcząc m.in. w London School of Economics and Political Science (2003), University College London (2006) oraz University of Westminster London (2009). W 2010 r. przebywał w Centro de Ciencias Humanas y Sociales CSIC, Transport Research Centre (TRANSyT), zaś w 2011 r. uczestniczył w podobnej wymianie w Belgii (Department of Geography Ghent University i Institute of Transport and Maritime Management w Antwerpii).

W trakcie swojej ponad 40-letniej pracy naukowej Z. Taylor otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia. Z ważniejszych nagród warto wspomnieć o uzyskanym na lata 1978-79 Stypendium British Council, umożliwiającego 12-miesięczny staż w Department of Geography London School of Economics and Political Science. W 1982 r. otrzymał on wraz z M. Potrykowskim nagrodę Sekretarza Naukowego PAN za monografię pt. *Geografia transportu. Zarys problemów, modeli i metod badawczych* opublikowaną przez PWN (wydaną również w 1984 r. w języku hiszpańskim przez wydawnictwo Ariel z Barcelony).

Z. Taylor w latach 80 XX wieku współpracował z Grupą Roboczą Geografii Transportu Międzynarodowej Unii Geograficznej. W latach 1980-85 pełnił natomiast funkcję sekretarza Polskiego Komitetu Narodowego ds. Międzynarodowej Unii Geograficznej. W 1982 r. stał się członkiem rzeczywistym Komisji

Geografii Telekomunikacji i Łączności Międzynarodowej Unii Geograficznej (do 1992 r.). 1 stycznia 1993 r. został powołany w poczet członków Międzynarodowej Rady Redakcyjnej *Journal of Transport Geography*, czasopisma z tzw. listy filadelfijskiej. Od 1 lipca 2001 r. Z. Taylor sprawuje funkcję redaktora *Przeglądu Geograficznego*, a od 1 stycznia 2002 r. jest członkiem Rady Redakcyjnej słowackiego czasopisma naukowego *Geografický časopis*. 1 kwietnia 2005 r. powołano go do Międzynarodowej Rady Redakcyjnej kolejnego czasopisma z listy filadelfijskiej *Transport Reviews*. Listę funkcji honorowych w czasopismach naukowych zamyka powołanie w 2006 r. do Rady Programowej Prac Komisji Geografii Komunikacji PTG. Ponadto Profesor od 2010 r. jest członkiem Komisji *Transport and Geography* Międzynarodowej Unii Geograficznej.

Aktywność prof. Z. Taylora skupiała się przede wszystkim na działalności badawczej, jednak okresowo podejmował on pracę dydaktyczną, zarówno w kraju jak i poza granicami Polski. Początki jego kariery dydaktycznej miały miejsce jeszcze na poznańskiej Akademii Ekonomicznej. Prowadził on tam w latach 1973-75 zajęcia z zakresu gospodarki przestrzennej i geografii ekonomicznej dla swoich młodszych kolegów ze studium doktoranckiego. Następnie w latach 1978-79 wykładał dla pracowników i studentów geografii na uniwersytetach brytyjskich. Kolejnym doświadczeniem dydaktycznym były dla Z. Taylora prowadzone w latach 1979-80 wykłady z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej dla słuchaczy Studium Doktoranckiego w IGiPZ PAN. W latach 80. XX wieku występował on z wykładami „gościnnymi” m.in. w Sztokholmskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej oraz na uniwersytetach w: Göteborgu (Szwecja), Katanii (Włochy), Turku i Vaasa (Finlandia) oraz Karola w Pradze. W latach 1988-90 prowadził seminaria doktoranckie na Studium Doktoranckim w IGiPZ PAN. W okresie 2000-01 miał cykl wykładów z geografii gospodarczej w Wyższej Szkole Ekonomiczno-Informatycznej w Warszawie. W latach 2002-04 zatrudniony był na tzw. drugim etacie w Instytucie Geografii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jako profesor nadzwyczajny i zarazem kierownik Zakładu Geografii Społeczno-Ekonomicznej. Po zakończeniu współpracy z tą uczelnią w podobnej formule został zatrudniony w 2007 r. jako profesor nadzwyczajny (a od 2009 zwyczajny) w warszawskiej ALMAMER Wyższej Szkole Ekonomicznej. Pracę na tej uczelni zakończył w 2010 r. W trakcie kariery dydaktycznej był on opiekunem blisko 30 prac licencjackich i magisterskich. Ponadto w ramach zatrudnienia w IGiPZ PAN wypromował troje doktorów.

Świadectwem aktywności naukowej prof. Z. Taylora są przede wszystkim publikacje. Jest on autorem albo współautorem blisko 10 opracowań mo-

nograficznych oraz ponad 20 artykułów naukowych zamieszczonych w wysoko punktowanych czasopismach anglojęzycznych (charakteryzowany indeksem Hirscha wynoszącym 5 oraz liczbą cytowań 75, w tym 56 bez autocytań). Dorobek Z. Taylora obejmuje ponadto kilkadziesiąt innych artykułów opublikowanych głównie w dobrej jakości czasopismach krajowych, takich jak *Przegląd Komunikacyjny*, *Przegląd Geograficzny*, *Geographia Polonica*, *Transport Miejski i Regionalny* czy *Biuletyn KPZK*. Z. Taylor jest także autorem kilkudziesięciu prac mniejszej wagi jak recenzje, notatki i sprawozdania naukowe oraz kilku ekspertyz. Poniżej zamieszczono listę najważniejszych publikacji Profesora.

Monografie:

- Taylor Z., 1979, *Przestrzenna dostępność miejskiego systemu transportowego na przykładzie Poznania*, Studia KPZK PAN, 67, PWN, Warszawa.
- Taylor Z., Potrykowski M., 1982, *Geografia transportu. Zarys problemów, modeli i metod badawczych*, PWN, Warszawa.
- Taylor Z., Potrykowski M., 1984, *Geografía del transporte*, Ariel, Barcelona.
- Taylor Z., 1999, *Przestrzenna dostępność miejsc zatrudnienia, kształcenia i usług a codzienna ruchliwość ludności wiejskiej*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 171, Continuo, Wrocław.
- Taylor Z., 2000, *Przekształcenia sieci handlu detalicznego i gastronomii w okresie transformacji społeczno-gospodarczej Polski*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 175, Continuo, Wrocław.
- Taylor Z., 2007, *Rozwój i regres sieci kolejowej w Polsce*, Monografie IGiPZ PAN, 7, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Taylor Z., Ciechański A., 2013, *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w polskim transporcie*, Monografie IGiPZ PAN, 15, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Taylor Z., Ciechański A., 2014, *Transport Companies in the Servicing of Organised Tourism in Poland*, Monografie IGiPZ PAN, 16, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Taylor Z., Ciechański A., 2017, *Deregulacja i przekształcenia własnościowe przedsiębiorstw transportu lądowego w Polsce na tle polityki spójności UE*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 257, IGiPZ PAN, Warszawa.
- Taylor Z., 1998, *Polish transport policy: An evaluation of the 1994/5 White Paper*, *Journal of Transport Geography*, 6, 3, s. 227-236.
- Taylor Z., 2001, *Retail restructuring in the Polish transitional economy*, *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 92, 2 s. 185-201.
- Taylor Z., 2004, *Recent changes in Polish transport policy*, *Transport Reviews*, 24, 1, s. 19-32.
- Taylor Z., 2006, *Railway closures to passenger traffic in Poland and their social consequences*, *Journal of Transport Geography*, 14, 2, s. 135-151.
- Taylor Z., Ciechański A., 2006, *Deregulation in Polish rail transport*, *Transport Reviews*, 26, 3, s. 305-324.
- Taylor Z., Ciechański A., 2008, *What happened to the national road carrier in a post-communist country? The case of Poland's State Road Transport*, *Transport Reviews*, 28, 5, s. 619-640.
- Taylor Z., 2008, *The dismantling and removal of railway lines by Soviet Red Army troops on present-day Polish territory, 1944-1948*, *Journal of Transport Geography*, 16, 2, s. 217-228.
- Ward K., Johnston R., Richards K., Gandy M., Taylor Z., Paasi A., Fox R., Serje M., Wai-chung Yeung H., Barnes T., Blunt A., McDowell L., 2009, *The future of research monographs: an international set of perspectives*, *Progress in Human Geography*, 33, 1, s. 101-126.
- Taylor Z., Ciechański A., 2010, *Organizational and ownership transformation in Poland's urban transport companies*, *Transport Reviews*, 30, 4, s. 407-434.
- Taylor Z., Józefowicz I., 2012, *Intra-urban daily mobility of disabled people for recreational and leisure purposes*, *Journal of Transport Geography*, 24, s. 155-172.
- Taylor Z., 2013, *Transport geography in Poland*, *Journal of Transport Geography*, 32, s. 105-106.
- Taylor Z., Ciechański A., 2015, *Control functions within large cities and foreign direct investment in the transport sector: empirical evidence from Poland*, *Geographia Polonica*, 88, 4, s. 557-573.
- Taylor Z., 2016, *Air charter leisure traffic and organised tourism in Poland: Are charters passé?*, *Moravian Geographical Reports*, 24, 4, s. 15-25.
- Taylor Z., Ciechański A., 2016, *Transport means and organised tourism: empirical evidence from Poland*, *Geographia Polonica*, 89, 4, s. 485-504.
- Taylor Z., Ciechański A., 2018, *Systemic transformation and changes in surface transport companies in Poland: A synthesis after twenty-five years*, *Journal of Transport Geography*, 70, s. 114-122.

Artykuły w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej:

- Taylor Z., 1985, *Geography as an academic discipline in Poland*, *Journal of Geography in Higher Education*, 9, 1, s. 45-53.